

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 102

číslo: 31

31. července 2022

Cena: 10 Kč

Jaké je být varhaníkem

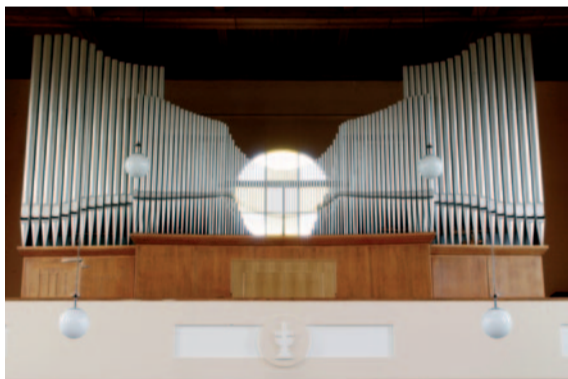
1. Kdo vás přivedl k varhanám? 2. Jaké je to být v pozici „služebného“ varhaníka v církvi?
3. Co vás na této práci těší, co vám naopak bere chuť? 4. Máte nějaký inspirativní námět?

S těmito otázkami jsme se v minulém čísle obrátili na ty, kdo hrou na varhany doprovázejí bohoslužby ve sborech naší Církve československé husitské. S radostí vám také tento týden přinášíme upřímné odpovědi dalších našich sborových varhaníků, Martina Chmelaře a Kateřiny Buršíkové.

1. K varhanám mne přivedla paní Marie Heřmanová.
2. Použil bych spíše termín sloužící varhaník, protože se jedná o službu Bohu – Je to velice příjemný a povznášející pocit.
3. Těší mne to, že mohu sloužit Bohu a dělat radost lidem; chuť mi bere to, že si mne někteří lidé málo váží (nebudu jmenovat).
4. Chtělo by to pořídit lepší keyboardy (elektronické klávesy) či elektronická píána do některých sborů Církve československé husitské.

Martin Chmelař

1. Dá se říci, že jsem se k varhanám dostala ze vzdoru. Moje učitelka klavíru musela na operaci s delší rekonvalescencí, takže jsem na čas dostala paní učitelku jinou. Když jsem pak té svojí nadšeně předváděla, co jsem se během její nepřítomnosti naučila – Bacha, Mozarta, Debussyho – oznámila mi, že s ní „starou muziku“ hrát nebudu, tu ať si prý hrají na varhany. Bylo mi tehdy 17 let a zdravě jsem se naštvála. Objednala jsem se na přijímací zkoušky na ZUŠ Jaroslava Kvapila v Brně a od září jsem nastoupila k paní učitelce Haně Bartošové, které jsem dodnes vděčná, že ve mně probudila lásku k varhanám na celý život.
2. Já jsem se v naší církvi nikdy v žádné „služebné pozici“ necítila. Svoje hraní na bohoslužbách opírám o dvě biblická místa – podobenství o hřivnách a tezi apoštola Pavla o různých údech církve. Dostala jsem od Boha trochu talentu a zbytek už je na

Varhany sboru v Brně-Židenicích

mně – rozmnožovat jej hledáním nových skladeb a hlavně cvičit a vracet, co mi bylo dáno.

Podle Pavla každý z nás má v církvi své místo a svou úlohu. Nevnímám sebe ani ostatní sestry a bratry jako služebníky, z nichž někteří jsou důležitější než jiní. Každý máme ty své hřivny někde jinde a ta různost je právě potřeba. A pokud se jedná jmenovitě o vztah mě jako varhaníka a farářky či faráře, vnímám je pochopitelně jako ty, co bohoslužebný život řídí, ale cítím se jako jejich partner, nikoli služebník. Toto je alespoň dle mých zkušeností v naší církvi pravidlem a je to jedna z věcí, pro které mi je zde jako varhaníkovi dobře.

3. a) Těší mě, pokud mohu hrát na pěkně postavený nástroj v dobrém stavu, když mám pocit, jakoby mi varhany „šly naproti“. To mě při hře pohání dopředu a často jsem pak sama překvapená, jak mi to zrovna jde. Těší mě společenství při bohoslužbách, kdy doprovázím všechny ostatní a jsem s nimi součástí společné modlitby. Je krása, pokud se najde dobrý zpěvák či zpěvačka, který nebo která ostatní „táhne“.

Těší mě spolupráce s jinými muzikanty a zpěváky.

Těší mě, když sestry a bratři po bohoslužbě zůstanou sedět, aby si poslechli dohru, kterou jsem nacvičila, a někdy mi dokonce zatleskají.

Těší mě každá pochvala.

Těší mě, když si mě v obci váží proto, že se ze sebe každou bohoslužbu snažím vydat to nejlepší.

A v neposlední řadě mě těší, když na mě po bohoslužbě čeká káva a něco malého k ní.

- b) Největší pocit zmaru zažívám tehdy, když vidím, v jak žalostném stavu jsou některé naše sbory a varhany v nich. Někteří faráři a farářky odsouvají varhany a péči o ně někde na poslední místa toho, co je potřeba v kostele opravit nebo se o to starat. Je velmi smutné, pokud v relativně pěkně udržovaném kostele hraje z velkých třimanuálových varhan stěží manuál jeden a ještě ne ten hlavní. O to hůře, stojí-li o pár set metrů dál katolický kostel, kde jsou varhany po rekonstrukci a pod rukama doslova zpívají. Ne každý varhaník má dovednosti, čas či ambice k účinkování na koncertech nebo k vymýšlení hudebních setkání. Pokud je ale nástroj ve špatném stavu, jakákoli snaha na tomto poli je zbytečná.

Pokračování na str. 3

Mír v srdci a ve světě

Před odjezdem do Kostnice si Jan Hus připravil kázání, které zamýšlel přednést před koncilem. Nazval je Řečí o míru, latinsky Sermo de pace. Opírá se o text evangelia, kde Ježíš přikazuje učedníkům: „Vcházejíce do domu, pozdravte jej slovy: Mír tomuto domu“ (Lukáš 10,5). Církevní reformátor si uvědomuje, že koncil bude řešit jeho kauzu. Ani svým soudcům však nepřeje nic špatného, neproklíná je, naopak žehná: „Mír buď tomuto domu, aby se nakonec sjednotil v Kristu Pánu vírou, nadějí a láskou.“ Historie nás učí, jak nakonec dopadl kostnický koncil. Kdežto o konci naší osobní existence na tomto světě nevíme nic. Proto se nyní vrátíme od konce na začátek.

Narození je zároveň přechodem z jednoho domu do druhého - z domu mateřského těla do velikého domu světa. Mimo bezpečné útočiště, kde vládli pravidelný tlukot srdce, na nějž jsme byli napojeni, se před námi rozevřel neznámý široký prostor, ve kterém není snadné se zorientovat. Ocitli jsme se venku a po celý život se podvědomě snažíme dostat zase dovnitř. Proto si budujeme domovy, hnízda, azyly – místa, kam vnášíme kus vlastního srdce. Jenže naše srdce jsou neklidná a nestálá... Chybí-li srdcím mír, nedostává se míru ani světu, v němž nesvár a nepokoj mezi lidmi i mezi národy způsobují, že jedni k druhým se chovají jako k cizincům

a nepřátelům, ačkoli bydlíme společně v domě světa, jemuž na počátku Bůh položil pevné základy. Společně bychom se o něj také měli starat podle Boží vůle, aby nám střecha nespadla na hlavu.

Představme si absurdní výjev, kdy parta výletníků se snaží postavit stan, zprava zatloukají do země kolíky a zleva přeřezávají lanka. Udeří bouře, stanová plachta se trhá ve větru, neposkytuje úkryt. V tomto absurdním dramatu hrajeme tragikomické postavy. Skáče ze strany na stranu, stavíme a bouráme. Nemáme srdce z jednoho kusu, takže děláme, co dává smysl, i to, co je

Pokračování na str. 3

Taizé se musí zažít, slova nestačí

Ve dnech 3. - 10. 7. 2022 se skupina mladých lidí pod vedením sestry Zuzky Kalenské z Mariánských Lázní zúčastnila programu v ekumenické komunitě Taizé. Děkujeme za krásné chvíle modlitby, ticha i za společné rozhovory v mnoha jazycích. O Taizé je možné si číst, prohlížet si fotky nebo videa, ale kdo ho chce poznat, musí zažít, jaké to je, když s tisícovkou lidí chválíte Pána slovy nebo tichou modlitbou.

Helena Smolová

Obnova slov

„Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.“ (Jan 1,1-3) Onen fascinující začátek Janova evangelia nám říká velmi mnoho. Dokonce tolik, že se můžeme celoživotně zamýšlet a k prologu se vracet. Napadá nás, že slovo je velkým darem. Věci skrze ně můžeme pojmenovat, tedy uchopit, poznat je, vstoupit do jejich podtextu. Důležité je nazývat člověka jménem, oslovovat ho jménem, tím jsme mu blíže. I Kristus oslovuje Marii u prázdného hrobu a teprve, když vysloví její jméno, otevrou se jí oči, její srdce reaguje a ona pozná svého Pána. Pojmenovat znamená pochopit v hlubokém slova smyslu.

Slovo v sobě nese sílu přesvědčení a má veliký potenciál. Publicista a originální myslitel Karel Hvizďala připomíná, že „slovo“ je tím fenoménem, kterého se bojí všechny totality. Je to ovšem slovo nikoliv prázdné, plytké, ale takové slovo, za nímž stojí přesvědčení, které jde do morku kosti a jehož nositel dokáže vstoupit do veškerého rizika. „Spíše než těla těch, kdo lpěli na slově, chtěli nacisté zničit jejich víru ve slovo, které vždy vyjadřuje silné přesvědčení,“ zamýšlí se K. Hvizďala nad tím, co si vlastně přály zlikvidovat nacistické vyhlazovací tábory.

Slovo „zakládá svět“ a musí být podepřeno sebepoznáním, sókratovskou „péčí o duši“. V našich genech jsou uloženy bolesti, radosti, zaujetí i úkony předků. Dnes je potřeba pojímů znovu navracet pravý rozměr slova. Neobejde se to bez soustředění, usebrání. Potřebujeme se vymanit ze všednosti a prožít záchvěv posvátna, vstoupit do „zátěží“. A k tomu účinně napomáhá poezie, která je pravdou duše.

Básník Jan Zahradníček o ní praví, že je to dcera královská. Něco pokřiveného napřimuje, něco zlomeného pozvedá. Jsou v ní obsažena gesta předků, jejich modlitby a touhy... Nesmíme rezignovat na poezii, je to, podle Hvizďaly, „vyprošťovací“ práce slov. A jak se chceme domlouvat bez pevně „ukostřených“ slov, která mají energii a kosmický náboj? Poezie je trvalým zápasem o paměť slov. Básníci, ale všichni „lidé slova“ intuitivně vědí, že slova se mají vážit. Někdy dokonce na lékárnických vážkách. Také vnímají, jak je důležitý čas před vyslovením slova a po něm. Herci a režiséři mu říkají „es“ pauza.

Slovo nelze brát nadarmo, je posvátné, at' už si to uvědomujeme, nebo ne. Nesmíme jej vulgarizovat a zploštit. Ono je výsostné a velkolepé. Zakládá kosmos. Vůči slovu máme být odpovědní, tento úkol z nás nikdo nesejme. Odráží se v něm nesměle artikulovaná víra, naděje a láska.

Olga Nytrová

Michael Štojdil

Slunečnice umíněná

Za sluncem se snad i otáčí.

Člověk, i když nevidí slunce, nemůže bez něho žít.

A tak se otáčím za krásnými věcmi
mezi nimi pro mne svítí i slunečnice.

Olga Nytrová a Michael Štojdil: Na zápraží duše

Z kazatelského plánu

8. neděle po svatém Duchu

Naše duše s touhou vzhlíží k Hospodinu, on je naše pomoc, náš štít. Z něho se raduje naše srdce, my doufáme v jeho svaté jméno. Tvoje milosrdenství bud', Hospodine, s námi; na tebe s důvěrou čekáme! (Žalm 33,20-22)

První čtení: Kazatel 1,2.12-14; 2,18-23

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Abychom širokou cestu hříchu opustili a na úzkou cestu života v Kristu vstoupili, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom okolnímu světu v nouzi a mravní bídě duchovně i hmotně pomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ty jsi natolik dobrý, že se smíme k tobě utíkat, i když si pro naše hříchy zaslouhujeme spíše trest než milost. Prosíme tě, odpusť nám vše, z čeho nás obviňuje svědomí, a veď nás k nápravě! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Koloským 3,1-11

Evangelium: Lukáš 12,13-21

Verše k obětování: Exodus 24,4-5

Verše k požehnání: Žalm 49,6-7.16

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, ať tvá milost, kterou jsme ve svátosti večeře Páně přijali, je nám povzbuzením pro duši i tělo, abychom uzdraveni na duši i na těle chválili a oslavovali jméno Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 25, 31, 60, 70, 75, 84, 288, 289

Povídání o čtení

Knihy jsou podobné domovu, do kterého se vracíme i za největší bouřky. **Bernard Bolzano**

Již od dětství jsem měla krásný vztah ke knihám. Doma jsme měli v každém pokoji obrovskou knihovnu plnou knih. Další knihy byly v policích na chodbách a v předsíni. Nikdo z lidí, které jsem znala, neměl doma tolik knih. Když jsem dorůstala a ptala jsem se tatínka na to či ono, co mě zrovna zajímalo, přinesl vždy knihu a řekl, že tam najdu odpověď. To byl asi počátek mé lásky ke knihám. Četla jsem hodně, více než většina mých spolužáků, později jsem už knihy vybírala sama, četla jsem klasické romány i poezii, cestopisy, příběhy z dávné minulosti. Ta historická díla, ta jsem měla nejraději. A z každé knihy, kterou jsem přečetla, ve mně něco zůstalo.

Vztah ke knihám mě provázel celý život. Našla jsem v nich vždy něco krásného, zajímavého i poučného. Svým dětem jsem také hodně četla a snažila jsem se, aby si i ony vytvořily ke knihám ten správný vztah. Ne vždy se to ale podařilo. Dnešní mladí, bohužel, tráví

velké množství času u mobilu, televize nebo počítače, a ani netuší, o co všechno se ochuzují. Jednou mi řekl jistý asi patnáctiletý mladík, že číst knihy už není potřeba, přece se vše dá najít na internetu. Jeho odpověď mě rozesmála, ale měla mě spíše rozplakat. Nejen proto, že neměl pravdu. Na internetu nenajdeme spoustu věcí, a navíc čtení je prostě čtení. Ten vztah mezi knihou a čtenářem, to je něco kouzelného, vzácného, nezapomenutelného.

Ano, i dnešní mladí čtou, bohužel je jich podstatně méně než před lety. Přesto si takových čtenářů nesmírně vážím a věřím, že se lidé jednou zase budou ke knihám vracet. Kniha se totiž nedá nahradit vůbec ničím. A kdo jednou propadne jejímu kouzlu, už nikdy nebude moci bez četby být. Někdy mívám cestu kolem knihovny a s radostí se dívám na děti, které si chodí vypůjčit knížky. Ty menší ještě s maminkami, větší už samy. Není jich tolik jako za mého mládí, ale jsou tu. A jsou tu rodiče i učitelé, kteří je vztahu ke knihám učí. Jen by jich mělo být více. Co myslíte, dáte mi za pravdu?

Daniela Honysová - Radecký

Daniela Honysová - Radecký je dcerou básníka a výtvarníka Josefa Honyse. Vystudovala FFUK, obor historie - filozofie. Působila jako překladatelka, průvodkyně, vysokoškolská pedagožka. Její překlady vycházely časopisecky, v roce 1987 získala od Sdružení českých překladatelů druhou cenu za překlad prózy Jurije Bondareva - „Okamžiky“.

V současné době příležitostně přednáší v galeriích výtvarného umění (Liberec, Havlíčkův Brod, Most). Zabývá se nejen problematikou díla Josefa Honyse, ale i literárním a výtvarným experimentem šedesátých let dvacátého století. Zaměřuje se též na problematiku žen ve společnosti, a to jak v minulosti, tak i v současném světě. Již od studentských let píše básně a povídky. Je autorkou knihy „Josef Honyš, vzpomínky na malíře a básníka“, která vyšla v roce 2019. Dále je autorkou příspěvku v Literárním sborníku Grögerová a Hiršal, kde napsala kapitolu „Provázanost díla Josefa Hiršala a Josefa Honyse“. Tento sborník vydal Památník národního písemnictví koncem roku 2021. Její básně byly otištěny v almanachu „Chléb pouště“, který vyšel v roce 2022. Publikuje také časopisecky, a to jak odborné články o umění, tak i krátké povídky či básně. V poslední době se též zaměřuje na tvorbu pro děti.

Opakovaně se zúčastňuje celorepublikového Dne poezie ve spolupráci s Pražským klubem spisovatelů a Dialogem na cestě v Karlíně.

Nad Písmem

Podobenství o boháči a stodolách

L 12,13-21

Poselství tohoto příběhu tkví v tom, že nás hmotné statky nezachrání. Nezachrání nás před smrtí, která může přijít kdykoli. „Blázne, ještě této noci si vyžádají tvou duši“...

Existence smrti v příběhu zazvoní jak zdivočelý kostelní zvon. Řčení: „Žij každý den tak, jako by to měl být tvůj den poslední“ zní dobře, ale znám i reakci: „To si mám každý den představovat, že mě zítra oběsí? To bych dneska skočil z mostu.“

A je to tak. Zdánlivě moudrá věta není v praxi moc použitelná, stejně jako mudrosloví – „Kdo se nevyrovná se smrtí, ten se nevyrovná se životem.“ Existuje někdo, kdo je srovnán s tím, že umře? Asi ano. Neznám však nikoho takového. Adolf Born nedlouho před svou smrtí řekl: „Ale jasně, že vím, že umřu. To se nedá nic dělat. Ale hrozně mě mrzí, že nevidím, jak to tu bude vypadat za sto, dvě stě let. Na to bych byl moc zvědavý. Život, lidi, domy, a tak. To bych si moc přál.“

Je to tak. Se smrtí jsme vyrovnání, pokud vůbec, většinou pouze teoreticky. Vždyť žít se tak chce! Smrt je vnímána jako konečná. Finální definitivní konec. „Už to tu nevidím, už tu nebudu. Já už tu nikdy nebudu!!!“ – honí se člověku hlavou a jímá ho smutek? Ne, až žal ho

jímá, pokud není zhrzen či vážně nemocen.

Je to konec – pro někoho. Přejed jinam – pro druhého. To je náš případ. Jak můžeme číst v 1. Korintským 15,16-20: „Neboť není-li vzkříšení z mrtvých, nebyl vzkříšen ani Kristus. Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu. Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí! Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli.“

Tak snad nás čeká nebe. Lépe řečeno – život potom. Protože v téže kapitole čteme: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil! Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň? Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona. Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista.“ (15,54-58) Ano, nás se může týkat vzkříšení Pánovou milostí. Protože nikdo z nás není bez poskvrny. Každý bude potřebovat přimluvu. Asi to bude snazší, pokud budeme bohatí před Bohem.

Jak budeme bohatí před Bohem? Když nebudeme shromažďovat do stodol. Shromažďovat se dá leccos. Nejen movitostí. Shromažďovat se

dají i zásluhy, tituly, zážitky, dobré skutky, když na nich lpíme a máme se za lepší, vlastně cokoli, na čem lpíme více než na Bohu. Až tak je to těžké? Ano, až tak je to těžké.

Kráčej svým dnem hodinu za hodinou s Bohem v srdci, s vědomím správného rozlišení dobrého od zlého a následování dobra. Zpívá se v písní od skupiny Mňága a Žďorp: „I cesta může být cíl.“ Obyčejná věta s neobyčejným poselstvím. My cíle dojdeme až poté, co na tom budeme jako ten bohatec: „ještě této noci si vyžádají tvou duši“.

Tak než nás nebe zavolá, budeme neustále na cestě. A ta cesta je ten cíl. Cesta životem a život je cíl. Dostali jsme jej, abychom se jej zhostili. S pomocí Boží. Kdo ví, že je na cestě, že cesta může kdykoli změnit směr, že to naše lidské plánování „pro hovada dobré jest“, řečeno s Janem Ámosem parafrází na kvaltování, odlehčí se nám, uleví se nám, trochu jako bychom vstoupili do prázdnin, protože budeme vědět, že toho ovlivníme trochu. Ale: „Konej, jakoby všechno záviselo na tobě, a modli se, jakoby všechno záviselo na Bohu.“ To říká Augustin a je to návod pro nás, pro náš každý den. Amen

Marta Silná

To, jak si počínáš a smýšlíš v lásce dnes, to prozařuje už v tvůj zítřek do Nebes.

Miroslav Matouš

Jaké je...

Dokončení ze str. 1

Je mi jasné, že to záleží na mnoha věcech – samozřejmě je zde na prvním místě otázka financí, neboť generální opravy varhan jdou do milionů. Tyto generálky by však nebyly nutné v tak velkém rozsahu, pokud by se varhanám dostávalo náležité a pravidelné péče ve chvíli, kdy něco přestane fungovat. Závady by se neměly nechávat neopravené, protože varhany přece hrají a „na bohoslužbu to stačí“. Každoroční ladění by mělo být samozřejmostí. Jsem ráda, že se s vzorně opečovaným nástrojem mohu těšit v Praze-Michli.

Další věc je vztah faráře/farářky k hudbě. Ne každému bylo na tomto poli dáno, ale naše liturgie na hudbě stojí a bohoslužba bez varhan je smutná. Kostel je ideální místo pro koncerty – tak se do kostela dostanou i ti, kteří by jinak na bohoslužbu ani nezabloudili, ať už jako posluchači nebo jako účinkující. Tu a tam jsem se setkala s členy obce nebo dokonce duchovními, kteří hudbu v podstatě nemají rádi a je pro ně nutným zlem. Je jich sice velmi málo, ale spolupráce s nimi je, mírně řečeno, obtížná.

4. Nemám moc přehled o tom, co se v církvi děje ohledně varhan, takže je možné, že už někdo na níže uvedeném pracuje. Pokud tomu tak je, ráda bych se podle svých možností zapojila.

- Vydát doprovod liturgie v nižší tónině, např. v D-dur. Dnes mají lidé obecně nižší a méně ohebné hlasy než naši předchůdci ve 20. a 30. letech, kteří si ještě zpívali při práci. Bylo by skvělé, kdyby někdo při tisku doprovodu přemýšlel nad tím, jak dobře se notový zápis čte a kolikrát a kde musí varhaník otočit list.

- Kompletně zrevidovat zpěvník a následně i doprovody písní, posadit je níž. Některé písně dnes vzbuzují úsměv, některé se špatně hrají a některé mě dokonce dráždí. To by ovšem znamenalo najít a zaplatit odborníka (duchovní hudba, hledání v pramenech atd.), který se tomu bude moci věnovat. Může to být práce i na roky. Dodatek ke zpěvníku to nevytrhnul. Rozhodujícím prvkem pro zařazení té které písně by měla být zpěvnost, snadná

naučitelnost pro varhaníka i obec a smysluplný text (ten lze upravit nebo napsat jiný). Přimlouvám se za zmenšení podílu písní, které nazývám pracovním názvem „ponuré“, neboť víra je především radostná zvěst.

- Založit při Ústřední radě databázi varhan v naší církvi. Podle diecézí a obcí, s dispozicemi, aktuálním stavem, historickou hodnotou atd. Nemusí to být nic složitějšího, lze použít volně dostupné počítačové programy. Tuto databázi pak použít k „centrálnímu plánování“ rekonstrukcí nástrojů, které to potřebují nejvíce, a podpořit tyto obce. Najít organologa a svěřit mu práci s těmito údaji a případně přípravu projektů k žádostem o grant. Založit k tomu fond, kam budou diecéze přispívat. Založit pracovní skupinu a do ní zapojit duchovní, varhaníky a členy rad starších, kteří již mají ve své obci zkušenost se stavbou, opravami varhan, aby se celý proces zjednodušil a každá obec nemusela bolestně sbírat zkušenosti metodou pokusu a omylu.

- Snažit se motivovat varhaníky i faráře/farářky k lepší péči o varhany a k jejich nejlepšímu využití jak při bohoslužbách, tak mimo ně. Varhanám se nejlíp daří, když se na ně hraje. Zařadit tuto péči mezi pracovní povinnosti faráře, stejně jako péči o kostel jako stavbu. Ostatně tento majetek není náš, byl nám pouze svěřen. Na závěr si dovoluji připojit žertovnou básničku o strastech jedné varhanice.

Naše sestra varhanice
trpí víc a ještě více
když píšťaly teskně kvílí
spojkami se nezesílí

Trumpetu vypnouti
nelze
jako by na ni hrál
Belzebub sám

V měchu je díra,
v prospektu chrastí
nelze to namazat
nižádnou mastí

Pedály klapou jak
protéza žebračka
Nezbývá nežli si nalíti
panáka

Kateřina Buršíková

varhanice v Praze – Michli a Na Zderaze, občasná hostující v Brně-Řečkovících, varhanice@seznam.cz

Recenze

Zdeněk Krušina
Tajné dějiny světa /1
Atlantis, ztracená perla na úsvitu lidstva

Tajné dějiny světa /2
Ráj versus evoluce
Vydal Eminent v letech 2000 a 2001

Další knihu, kterou jsem dočetl mnoho let po jejím zakoupení, jsem si vybral proto, že jejím autorem je Zdeněk Krušina, farář a vikář naší církve, člověk se širokými znalostmi teologie, filozofie, religionistiky, astronomie, antropologie a antroposofie, který byl mj. i šéfredaktorem Českého zápasu a autorem zajímavých článků v kalendářích Blahoslav a měsíčníku Regenerace.

V prvním dílu Tajných dějin světa jsou v devíti kapitolách originálním způsobem popsány historie zlatého věku, zapomenuté dědictví, potopa světa, zázraky na Nilu, americké otazníky, co skrývají hlubiny oceánu, nebezpečí z vesmíru, doba ledová a země a hvězdy, a to na více než 300 stránkách včetně bohatého obrázkového a fotografického materiálu z archivu autora.

Ve druhém dílu Tajných dějin světa

jsou v jedenácti kapitolách podány: minulost podle černých mágů, tajemné podzemní říše, z moře vystupují další pevniny, Théra, oživlý démon, evoluce, zákon vesmíru, hledání počátku člověka, zakázaná archeologie, apoštol nového věku, spirituální obraz evoluce, cesty synů Slunce a malý výlet k hranicím snů, rovněž na více než 300 stránkách.

Třetí díl Tajných dějin světa s podtitulem Nebeské záhady a kuriozity měl vyjít v roce 2002, avšak pro značné finanční problémy bohužel zůstal v rukopise.

Poměrně náročná četba Tajných dějin světa obohacuje čtenáře o neskutečný počet velmi zajímavých a mnohdy překvapivých informací a svědčí o mimořádné erudici autora. Dovolují si říci, že šlo asi o jednoho z nejvzdělanějších duchovních naší církve.

S bratrem doktorem Krušinou jsem udržoval písemný styk, seznámili jsme se ve vlašimském sboru a hvězdárně a naposledy jsme spolu hovořili na církevním sněmu. Bohužel mu nebylo dopřáno dlouhého života, na věčnost odešel 28. srpna 2018 v mladém věku 55 let.

Pavel Hýbl

Mír v srdci a ve světě

Dokončení ze str. 1

zhola nesmyslné a destruktivní. V našich srdcích probíhá válka mezi rozdělenými, odcizenými a znepřátelenými stranami v nás samotných. Dobře vím, o čem píšu. Ani já nejsem z jednoho kusu. Jsem na kusy, kousky a kousičky. Děravý stan mého života se třepetá v povětrí, ale ve spacáku je zatím ještě snesitelné...

Přijde i ke mně mír? Šalom do mého domu? Možná už dávno přišel a znovu přichází, ale já nevnímám a nepřijímám, protože rád a často se zabývám sám sebou, řeším si osobní rozpory, zalezlý ve zdánlivém bezpečí spacáku. I když tajemný, tichý a nevtíravý hlas mi šeptá, abych se už probudil, vyvětral, otevřel dokořán dveře k domu srdce a nechal se obdarovat zázrakem nového dne, s nímž opět vysvitla i nová naděje. Hlas neznámý, a přesto důvěrný, hlas z dálky, a přesto zevnitř, hlas autority, a přesto i lásky, hlas Pána, a přesto i přítele: „Probud' se, kdo spíš, vstaň z mrtvých a zazáří ti Kristus“ (Efezským 5, 14).

Představme si teď jiný výjev. Na hlubší, neviditelné úrovni reality se děje neustále a dosvědčuje nekonečnou Boží trpělivost, se kterou nad námi neláme hůl a nebere zpět nabídku míru v srdci, a skrze mír v srdcích šíří mír ve světě. Představme si poutníka Ježíše kráječícího po kamenitých, nevyrovnaných stezkách, jak obchází příblytky lidí a touží jim předat svůj mír, jenž ho spojuje v dokonalou jednotu s Bohem a činí ho celistvým, úplným člověkem: „Pokoj tomuto domu.“ Řecký Nový zákon užívá slova eiréné, v původním významu pokojného soužití, míru mezi sousedními obcemi a státy. Ježíš nabízí „mír mezi“, neboť naše životy se pohybují ve vlnách mezi vzájemně provázanými událostmi v proudu času, mezi částicemi, které zapomínají kroužit kolem jádra a vychylují se z drah, mezi prachem a sutinami, na

něž se rozpadají stavební kameny vztahů v našich domovech, zemích, národech a církvích. O nich se Ježíš vyjádřil, že „každé království vnitřně rozdělené pustne a žádná obec ani dům vnitřně rozdělený nemůže obstát“ (Matouš 12,25).

Mír v domě srdce neznamená, že komory a síně našeho vnitřního světa budou zbaveny všeho, co neumíme či nechceme akceptovat a co nám překáží v utváření líbivějšího obrazu sebe samých. Kristus vyhledává mír, jenž nemá obdobu, neboť nevyžaduje smrt nepříteli, nýbrž jeho objetí, zahrnutí do celku. Vše má právo tu být, vše tu smí zůstat, vše získá svoje místo. Mezi znepřátelenými úlomkami mého vnitřně rozděleného srdce už nemusí zuřit válka, není nutné vršit oběti a zasazovat rány, neboť „mezi“ stojí Kristus! „V něm je náš pokoj“ (Efezským 2,14), v něm je vše integrováno, uzdraveno, sjednoceno a dovršeno. Právě tato obnova celistvosti je šalom, eiréné, mír ve světle evangelia! A proto: „Ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno

společné tělo“ (Koloským 3,15).

Ani po osmnácti letech farářské služby nevím, jestli rozumím poselství Ježíšovy Radostné zvěsti. Třeba vůbec ničemu nerozumím. Ale i kdyby, pořád lepší, než se domnívat, že nám střecha nespadne na hlavu, když zavřeme oči a zalezeme zas do spacáku... Raději spolu s Místrem Janem prosme o mír a usilujme o něj! Neboť nebudou-li domy srdce usmířeny s Bohem, neusmíří se ani se sebou, a nebudou-li usmířeny se sebou, neusmíří se ani s lidmi. Jen ti z nás, kteří přijmou do srdce Kristův mír, ponosou jeho mír do světa a stanou se tvůrci pokoje: „Bud' mír tomuto domu ve slávě s Bohem Otcem i Synem i Duchem svatým, požehnaným na věky věků. Amen.“

Lukáš Bujna

Delicie Nerková Ucho jehly

Prý ve své době byla
v opevnění jediná brána
s tak zvláštním jménem
Nenápadná a nízká
v jasném dni nestála nikomu za pozornost

Ostatní vstupy do města
okázale zdobené a vstřícné
už od rozbřesku otevíraly náruče
aby bankéři a státníci
velbloudi obtěžkaní zbožím
oslavné průvody s kapelami
roztleskávačky i cirkusáci
i početné davy ziskuchtivých zvědavců
mohly navštívit panovníka
nebo alespoň jeho tiskové mluvčí
Večer se město vyprázdnilo
brány se zavřely za posledním zklamaným
Král zrušil všechny audience
a celý den prospal

V hluboké noci
v odvrácené zdi paláce bdí jediné okno
a za ním panovník
král bdělých a beznadějných
vítá poutníky
kteří s prázdnými rukama
a skloněnými hlavami prošli
Uchem jehly
nenápadnou maličkou bránou
v postranní zdi městských hradeb

Až já budu velká věnováno Ukrajině 2022

Až já budu velká
uplatím vládu
a koupím si pořádný kus
oblohy
A na tom mém kusu oblohy
nebudou žádné rakety
žádná letadla s bombami
ani družice
které by nás mohly pozorovat
při milování
Na mém kusu oblohy
budou jen hvězdy slunce a měsíc
a také andělé na žebříku

Zprávy

Pout' pro pravdu

- aneb putování broumovskou krajinou pro posilu vnitřní cesty

Aby nepanovaly jen dvě varianty lidské reakce – buď pouhé rozčilení a pohoršení, nebo naopak pouhá rezignace – je právě dnes zapotřebí vydat se na svou vnitřní a pokornou pout' za pravdou. Inspiraci jsme letos hledali u dvou velkých Janů (Husa a Komenského) našich dějin – v jejich zkušenostech, myšlenkách a činech.

Pokusili jsme se o to na naší už 11. pouti pro pravdu s Mistrem Janem, ale upřímně: pro každého poutníka je to jen začátek. To příjemné jsme prožili pospolu při putování i jednotlivých zastaveních v broumovské krajině. To těžší je vyhrazeno každému z nás ve vlastní vnitřní práci. Cílem totiž je z labyrintů a bludišť svých vlastních i těch světových vyjít a dojít do ráje srdce. Přičemž nejde o útek před světem, ale o bezpečné zakotvení uprostřed jeho bouří. K tomu nám jsou oba Janové dobrým příkladem: svou vnitřní sílu čerpali z důvěry v Boží slovo, které jim bylo nárokem, vodítkem i měřítkem.

Snažíme se ve svých životech, jakkoli vypadají obyčejně, o totéž. A to třeba i ve snaze nedopustit, aby lidé bez rozmyslu podléhali roztahujícím se lžím a polopravdám. Bez pravdy se nedá dýchat. Ona totiž, i když bolí, osvobozuje a uzdravuje. Je třeba znovu dojít k životu v pravdě. Bez zbytečného pohoršování se, rozčilování a už vůbec ne rezignovaně. Překonávat duchovní lenost.

Ano, je třeba dát si práci předtím, než člověk např. pošle dál určitou zprávu na sociálních sítích. Tam často rozhodují emoce, zbrkllost a určitá míra rozhořčení či škodolibosti a zdrojem bývá nejen agentura JPP (čili „jedna paní povídala“). Dnes fungující hnízda lži (trollové) cíleně šíří falešné zprávy, zabraňují věcné diskusi a rozeštvávají lidi.

Kdo si umí informace prověřit, měl by uvést na pravou míru, zda se událost vůbec stala – kde, s kým a jak. Ne nadarmo nastavila BBC pravidlo odpovídající tomu biblickému: že je totiž zapotřebí nejméně dvou důvěryhodných svědků, čili nezávisle ověřených údajů, aby se zpráva mohla pustit dál, prostě zveřejnit. A díky Českému rozhlasu je dnes možné zadat dotaz do rozhlasové Ověřovny, která zjistí, zda jsou určité údaje vůbec skutečností.

Údaje, fakta, skutečnosti... Pravda není změt' subjektivních názorů, jak si dnes mnozí myslí. Ale člověk ani tak nepotřebuje definici pravdy, jako pravdu potkat a prožít. Máme to v základu lidství. A věřící křesťan ví, že pravdu lze najít na cestě, po níž následuje Krista. To je jeden z důvodů, proč se jednou ročně projdeme několikakilometrovou cestou, zastavíme se k modlitbám a zazpívání, vyslechneme několik zamyšlení, navzájem se podělíme o své zkušenosti (a není přitom důležité, jakého je kdo vyznání). Putující Broumovskem, těšíme se z jeho krásy a otvíráme se pravdě.

Jana Wienerová

Rekreace na statku v Maleticích

Nabízíme apartmá ve staročeském statku v malebné vesničce Maletice na břehu Blanice. 5000 Kč (týden pro rodinu s 1-2 dětmi). Kontakt: Marie Lamrová, tel. 774 503 142, email: lamrovamarie@seznam.cz.

Martin Tlustý

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O boháči a stodolách

Z tajenky vypadly dvojice písmen. Najdete je v nápovědě, ovšem v přeházeném pořadí.

M..TE .. NA P.O.. P.D K..D.. ..MTI..S..

Nápověda:

CHA, TÍ, RU, ĚJ, ŘE, AŽ, OZ, OU, VO, SE

(Řešení z minulého čísla: Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete.)

Jana Krajčířiková

Pozvánka do Kroměříže

Jedním z krásných míst, kam se dá při prázdninových putováních zavítat, je Kroměříž, zvaná též Hanácké Atény. Však jsou také zdejší arcibiskupský zámek a zahrady právem zapsány na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Pokud se sem vydáte v neděli, můžete s místní husitskou obcí prožít bohoslužby, které v Miličově sboru (kde jinde než na Miličově náměstí) začínají v 10 hodin. Při té příležitosti si lze v předsáli sboru prohlédnout výstavu, která byla otevřena letos 8. května, kdy si náboženská obec připomněla na den přesně 100 let od svého státního schválení. Výstava s množstvím fotografií a dalších dokumentů z bohatého života farnosti zůstane ve sboru asi do podzimních měsíců a letní čas je jistě ideální pro její zhlédnutí.

Marcel Sladkowski

Z ekumeny

JAKÁ DISKUSNÍ TÉMATA PŘINESE LETOŠNÍ FESTIVAL UNITED?

Ve Vsetině se v závěru srpna uskuteční křesťanský festival UNITED. Důležitou součástí jeho programu jsou tematické semináře a promluvy hlavních řečníků. Právě ty mohou být podnětem k diskusi účastníků. Mezi pozvané hosty patří řádová sestra Angelika Pintiřová, psycholog Dalimil Staněk, novinář Petr Vizina, salesián Libor Všetula, religionista Pavel Hošek a Zdeněk Vojtíšek. Letošní ročník festivalu UNITED nese název Opravdový. Toto téma ve svých promluvách přiblíží lektorka Ida Pencová, salesián Libor Všetula a pracovník s mládeží Jakub Vejmelka.

Organizátoři k výběru názvu dodávají: „Kdybychom hledali nějaký název pro dnešní dobu, tak by to byla možná doba postfaktická nebo postpravdivá. A to právě proto, že pravda anebo fakta se zdají být něčím, co už není to hlavní, podle čeho se jako lidé v dnešní době řídíme. Pravda na sociálních sítích, autenticita, pravda ve vztahu k druhým lidem, sám k sobě, ale taky opravdovost ve víře či ve vztahu k Bohu, to jsou velká a hlavně aktuální témata.“

Část seminářů je zaměřena na oblast duchovního světa: Povolání a odvaha jít za Božím hlasem (Angelika Pintiřová), Cesta k prameni života. Ale kudy? (Pavel Hošek). Pamatováno je také na současná témata: Gender chaos (Dalimil Staněk), Pravda jako fetiš (Petr Vizina), Moderní sekty (Zdeněk Vojtíšek), Odvrácená strana pornografie (Pete Lupton). Oblasti vztahů se dotknou semináře: Je manželství out? a K čemu je chození? (manželé Guttnerovi). Seberozvoji se budou věnovat: Vyhráj válku ve své mysli (Jana Polehna), Jak být sám se sebou aneb Vítej opět doma (Libor Všetula).

Praktické dovednosti mohou účastníci získat na workshopech. Ty jsou zaměřeny na umění, kreativitu, tanec, zážitkové hry nebo kurz přežití. Mezi hudební hosty patří slovenská zpěvačka Sima Magušinová a brazilská zpěvačka Thabata Oliver. Poprvé se na UNITED představí polská formace Luxtorpeda a moldavská skupina Not an Idol. Z česko-slovenské křesťanské scény vystoupí formace BCC Worship, ESPÉ, Way To Go, písničkář Pavel Helan, violoncellista Petr Špaček a další.

UNITED je křesťanský multižánrový festival s dramaturgicky různorodým programem. Ten kromě hudebních vystoupení zahrnuje semináře, workshopy, službu modliteb a duchovního poradenství, divadlo, filmové projekce, divadelní představení a sportovní aktivity. **Festival proběhne od čtvrtka 18. 8. do soboty 20. 8. 2022. Místem konání je město Vsetín.**

Aktuality a další informace ohledně příprav jsou zveřejňovány na internetových stránkách www.festivalunited.cz a na profilu sociální sítě Facebook.

www.krestandnes.cz

PAPEŽ FRANTIŠEK JMENOVAL POPRVÉ DO KONGREGACE PRO BISKUPY ŽENY

Papež František poprvé jmenoval ženy do Kongregace pro biskupy. Do Kongregace, která papeži navrhuje kandidáty do biskupských úřadů, také poprvé usedne žena, která je laická věřící. Papež jmenoval do Kongregace pro biskupy tři ženy, z toho dvě jsou řádové sestry. Jde o italskou řeholnici Raffaellu Petriniou, která se loni v listopadu stala jako první žena v historii generální tajemnicí gubernátorátu, který dohlíží na každodenní chod Vatikánu. Druhou řádovou sestrou v Kongregaci pro biskupy je nově Francouzka Yvonne Reungoatová a třetí ženou v tomto orgánu se stala Argentinka María Lía Zervinová, předsedkyně Světové unie ženských katolických organizací (WUCWO).

Papež otevřel cestu do čela vrcholných vatikánských orgánů ženám i pokřtěným laikům letos v březnu, když vydal dokument ukotvující reformu Římské kurie, což je ústřední správa Vatikánu, jejímž prostřednictvím papež řídí záležitosti římskokatolické církve.

Za dobu svého pontifikátu, který začal v březnu 2013, papež František jmenoval do vatikánských a církevních institucí vícero žen. Například loni v únoru získala vlivný post podtajemnice biskupské synody francouzská řeholnice Nathalie Becquartová a italská soudkyně Catia Summariaová se stala první žalobkyní vatikánského odvolacího soudu. V srpnu se stala dočasnou tajemnicí rozvojového oddělení Vatikánu italská řeholnice Alessandra Smerilliová. V těchto funkcích dříve působili výlučně muži.

www.krestandnes.cz

